

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE KATEŘINY URBANOVÉ

KVALITA DIVADLA PRO DĚTI

Po navázání prvního kontaktu koncem června 2014 se diplomantka znovu přihlásila 15. listopadu 2016.

V prvních konzultacích jsme si ujasňovali především konkrétní cíl a obsah dosti široce pojatého tématu. Kateřina Urbanová se rozhodla sestavit žebříček kritérií hodnocení divadelních inscenací pro děti na základě teoretických poznatků a poté v praktickém výzkumu těmito kritérii zhodnotit pět představení, která v mateřské škole, kde pracuje, s dětmi zhlédla.

Bylo by možná přesvědčivější řešit problematiku kvality divadla pro děti z opačné strany: na základě reakcí dětí při představení a po něm hledat, co je pro děti tak či onak působivé, reflektovat to z hledisek psychologických, výchovně vzdělávacích i uměleckých, a tak induktivně utvářet souhrn kritérií kvalitního divadla pro děti. K takovému - velmi obtížnému - cíli by ovšem nestačilo všeho všudy pět inscenací provedených před jediným dětským kolektivem, nadto inscenací nahodile vybraných a značně pochybné kvality.

Poté jsme si vyjasňovali z jakého pohledu by měla být kritéria kvalitního divadla pro děti nahlížena: Z hlediska tvůrců? Z hlediska pedagoga vybírajícího vhodnou inscenaci do mateřské školy? Z hlediska toho, kdo inscenaci zhlédl až ve školce a přemýšlí, jak s ní pracovat či zda daný soubor znovu pozvat?...

29. ledna a 26. února 2017 zaslala diplomantka návrhy obsahu práce, 2. dubna její první část, 14. května její rozšířenou verzi a 6. června poslední, stále ještě nedokončenou část bez hodnocení některých inscenací a bez závěrů. Úplnou verzi jsem obdržel z katedry výchovné dramatiky až 30. června 2017.

Prvá, **teoretická část** je shrnutím poznatků z četby uvedených zdrojů, zabývajících se psychologií předškolního dítěte, jeho ontogenezí a projekcí do vnímání divadla, jakož i některých divadelních zákonitostí tak, jak je diplomantka našla a pochopila - někdy přesněji, někdy volněji. Stranou, spíše jen implicitně v uváděných citacích i "citacích", zůstávají výsledky výzkumů vnímání dětského divadla, uskutečňované zejména od šedesátých do osmdesátých let dvacátého století.

Citace jsou ne vždy uvedeny přesně, někdy je jejich krácením pozměněn či zkomolen smysl a leckdy není uvedena strana díla, z něž je citováno. Mnohdy se mísí různorodé kategorie - např. v odstavci o tématu a myšlenkové oblasti (3.2.1.1. na str. 23) se najednou mluví o dějové lince, dynamice představení a spádu děje. Bylo by možné

polemizovat či přímo nesouhlasit s řadou tvrzení: Není samozřejmě pravda, že loutka nemůže do hraní zapojit gestiku (str. 32). Herec hlasem zvukovou podobu textu nedotváří, nýbrž vytváří a hlavně text interpretuje (tamtéž).

Celkem však vytyčuje to, co považuje vzhledem k danému adresátovi za důležité. Na tomto základu pak Kateřina Urbanová dedukuje žebříček kritérií pro hodnocení kvalit divadelní inscenace pro děti.

V **praktické části** aplikuje tento žebříček na pět inscenací, přesněji představení, jež její mateřská škola dětem nabídla během jednoho školního roku. Pět nahodile vybraných představení je velmi omezený materiál, zvláště, šlo-li o představení tak pochybných "kvalit", jak naznačuje jejich popis a hodnocení. Bylo by velmi zajímavé dozvědět se, zda takto popsáný výběr je v rámci mateřských škol běžný či dokonce typický - to však nemůžeme od diplomantky v její pozici očekávat.

Metody praktických zkoumání dětských reakcí i jejich výsledky jsou poměrně chudé - zřejmě nebylo mnoho času a možností věnovat se jim v práci školky ani bezprostředně po představeních, ani v dlouhodobějším horizontu. Závěry jsou tedy spíše přiložením předchozích teoretických postulátů, konkrétním praktickým výzkumem již nekorigovaných, nezpochybněných a nerozvíjených, k zmíněným představením.

Méně jsou reflektovány pedagogické výchovné a vzdělávací aspekty, které je třeba rovněž brát v úvahu - tedy nejen to, nakolik děti představení přijímaly, ale také nakolik je představení pomáhala rozvíjet ve smyslu představ současné psychologie a pedagogiky.

Shrnující kapitoly 7. "Vyhodnocení výzkumných otázek" a 8. "Závěr" jsou víc než stručné - dotírající čas zřejmě víc nedovolil.

Předložená diplomová práce odpovídá možnostem diplomantky a tomu, co se na katedře naučila. Její hodnotu spatřuji v tom, že přivedla Kateřinu Urbanovou k bližšímu seznámení se s problematikou, pročtení příslušné literatury a k pokusu uplatnit tyto poznatky na konkrétních zhlédnutých představeních, případně v budoucnu i k aplikaci kritérií kvalitního divadla pro děti při výběru inscenací - bude-li mít možnost jej ovlivnit.

Navržená klasifikace diplomové práce: E.

Luděk Richter, vedoucí diplomové práce